

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitzer Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy órára ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 83. szám.

Szerda, április 13.

Rohonyi Gyula.

— A nagybecskereki nemzeti munkapárt jelöltje. —

Nagybecskerek, április 13.

A nagybecskereki nemzeti munkapárt — mint már arról hirt adtunk — tegnap véglegesen megejtette a hivatalos jelölést a nagybecskereki mandátumra, egyhangú lelkesedéssel Rohonyi Gyula igazságügy-miniszteri államtitkárt kiáltván ki képviselő-jelöltnek.

Ez a jelölés a városra nézve olyan nagyjelentőségű esemény, hogy vissza kell rá térnünk s külön is meg kell világítanunk jelentőségét és horderejét.

A politikai szempontokat ezuttal mellőzni kívánjuk, bár kétségtelen, hogy az országos politika szempontjából is nagyfontosságú, hogy Nagybecskerek város polgársága azok sorában foglaljon helyet, akik az országot, a nyugodt és határozott fejlődést biztosító hatvanhetes alapon ki akarják emelni a kátyuból, amelyben négy esztendő óta van.

Ezt azonban, ismétljük, ezuttal mellőzni kívánjuk s a jelölésnek pusztán csak a város érdekeire való nagy jelentőségére akarunk rámutatni.

Nagybecskerek város polgársága már régóta elégedetlen amiatt, hogy a város nem fejlődik, hanem csak teng-leng. Nem a város vezetőségén mulik ez, mert a város vezetői mindent elkövetnek, hogy Nagybecskereket fejlesszék és előbbre vigyék, de ebbeli megfeszített törekvéstüknek nincs eredménye, mert hosszú idők, mondhatni évtizedek óta nem volt olyan képviselője, amely befolyásával a város vezetőségének törekvéseit hathatósan támogatja s így a város érdekeit istápolta volna. A város polgárságának bizony elég oka van az elégedetlenségre. Nagybecskerek évtizedek óta nemcsak nem emelkedett, de határozottan hanyatlott. Elvesztette például a Muzslyával járó anyagi erőt s kárpótlást a veszteséget nem kapott, ráhúzták a városra az új terhes házadót, vasuti forgalmát megnyomorították, sok más kívánalmait félreverték s hiába kilincselte a polgármester, hiába jártak eddigi képviselői a város érdekében a kormányznál, semmit sem tudtak elérni s a város mindig csak rövidséget szenvedett, lakosainak kényelmetlensége, terhe, megélhetésének nehézsége pedig egyre növekedett.

Nem akarunk szemrehányást tenni ezért azoknak, a kik a multban képviseltek Nagybecskerek városát. Bizonyára nem hiányzott belőlük a jóakarát s az igyekezet, de nem rendelkeztek azokkal az összeköttetésekkel, a melyeknek segítségével emelni tudták volna a várost.

A város lakossága zömének régi vágya tehát, hogy Nagybecskerek számára egy nagytekintélyű és befolyású képviselőt nyerjenek, aki a város speciális érdekeinek hatalmas szószólója lenne s pártfogásával, támogató munkájával évtizedek mulasztásait is jóvá tudná tenni.

Nagy köszönettel lehet tehát Nagybecskerek város lakossága a nemzeti munkapárt vezetőinek, hogy Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár személyében sikerült olyan jelöltet találni, aki minden tekintetben megfelel azoknak a kívánalmaknak, amelyeket a város közönsége jelöltjével szemben méltán támaszt.

Valósággal életkérdés már Nagybecskerekre, hogy ilyen országos tekintélyű nagysúlyú és befolyású képviselője legyen s mi hisszük, hogy Nagybecskerek város választópolgársága meg fogja ragadni a haladással, fejlődéssel, boldogulással kecsegtető alkalmat és mindent el fog követni, hogy Rohonyi Gyulát a választáson győzelemre vigye s őt mint érdekeinek hatalmas szószólóját képviselőjeként a parlamentbe küldje.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagybecskerek, április 13.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága mint már jeleztük, tegnap délelőtt 10 órakor tartotta a főispáni kisteremben dr. Dellimánics Lajos főispán elnöklésével rendes havi ülését.

Az ülésen jelen voltak: Jankó Ágoston alispán, báró Hauser Károly, dr. Vinczevidy Ernő m. főjegyző, Kéler Ákos tiszti főjegyző, dr. Mihálovics Ödön árvaszéki elnök, dr. Haidegger Lajos m. főorvos, Szilágyi Lajos p. ü. igazgató helyettes, Grézlo János kir. tanfelügyelő, Fuchs István kir. főmérnök, Babics József, ifj dr. Daniel Pál, Franz J. L., dr. Gyertyánffy László, Steinitzer Géza, Tellesky Kristóf, Vinczevidy Izsó bizottsági tagok, Filkovic Boldizsár, Novák Károly, dr. Mirkov Iván, Bujkovszky Gusztáv és Bielek Vilmos előadók.

Miután az elnök főispán megnyitotta az ülést, áttértek a szakelőadók jelentéseire a melyeket a következőkben ismertetünk:

Adóügyek.

Torontálvármegye mint törvényhatóság területén állami egyenes adók címén: Megállapított adótartozás 4.123.916 kor. 57 fill. Befizetés 938.502 kor. 04 fill. Hátralék 3.185.414 kor. 53 fill., vagyis az össztartozásnak 77 %-a.

A folyó évi március havi befizetés 41.112 kor. 65 fillérral, az első évnegyedi befizetés pedig 433.055 kor. 56 fillérral kisebb, mint a mult év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak.

Hadméntességi díjban: Megállapított tartozás 257.312 kor. 56 fill. Befizetés 18.433 kor. 79 fill. Hátralék 238.878 kor. 77 fill., vagyis az össztartozásnak 92%-ka.

A folyó évi március havi befizetés 2466 kor. 22 fillérral, az első évnegyedi befizetés pedig 12.738 kor. 72 fillérral kisebb, mint a mult év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak. A lefolyt március hónap 81 esetben ideiglenes házadómentességet, továbbá 105 esetben fizetési halasztásokat engedélyezett a pénzügyigazgatóság.

Népoktatás.

Grézlo János kir. tanfelügyelő havi jelentése a következő:

Az elmúlt hó folyamán meglátogattam a helybeli állami és gör. kel. szerb hitfelekezeti iskolák és állami ovodák egy részét, pusztakeresztúron az állami iskola felállítás ügyében tárgyaltam; több analfabéta tanfolyam záró-

vizsgáján vettem részt. Ez alkalommal örömmel jelenthetem, hogy a vármegyei közművelődési egyesület aegise alatt szervezett analfabéta tanfolyamok az egész vármegye területén befejezést nyertek, melyek ezen eredményéről az országos közművelődési tanácsnak kimerítő jelentést tettem. Az országos magyar iparvédő egyesület kezdeményezésére mindazon város és nagyközségben, ahol polgári iskola van, a tanítványok növekedései között a ligát, az u. n. „Sorompót” megalakítottuk. Különösen lélekemelő és nagy szabású volt a nagybecskereki „Sorompó” megalakítása, mely alkalommal az ország több részéről érkeztek kiküldöttek. Végül jelentem még, hogy f. évi április hó 4-én a gyermektanulmánytársulat megalakult, mely különösen a tanári és tanítói kar lelkes közreműködésére számít. Ezekben voltam bator a mult hónap nevelésügyi és kulturális mozgalmairól beszámolni, mely utóbbi különösen hivatva van a nagy és ideálisan szép irányu nemzeti jellegű fejlődést előbbre vinni és biztos alapjait megvetni. Szabó Bertalan kir. segédtanfelügyelő meglátogatta a szenthuberti községi iskolát 3 tanteremmel, a scultouri községi iskolát 2 tanteremmel, a károlyligeti községi iskolát 1 tanteremmel, a nagykomlói zárdai iskolát 3 tanteremmel, a rk. fiúiskolát 2 tanteremmel, a gk. román hitfelekezeti iskolát 4 tanteremmel, a gör. kath. hitfelekezeti iskolát 4 tanteremmel, a gör. kath. hitfelekezeti iskolát 1 tanteremmel és a községi ovodát 1 tanteremmel. Cserei Gyula kir. segédtanfelügyelő meglátogatta a törökkanizsai gör. kel., a káptalanfalvai rk., a deszki gör. kel., a tarrasi községi és gör. kel., a nákófalvi községi és rk., a nagyteremiai állami és rk., a torontáltordai községi iskolát, a deszki állami gazd. ismétlő-iskolát, a nákófalvi és nagyteremiai községi ovodát. Fejess Kálmán kir. tanfelügyelősi tölnök meglátogatta a rudnai gör. kel. román hitfelekezeti iskolát 2 tanteremmel, a magániskolát 1 tanteremmel, a keresztési állami iskolát 2 tanteremmel, a bókai községi iskolát 3 tanteremmel, az Emilia-majori iskolát 1 tanteremmel, a jázovai állami iskolát 3 tanteremmel. Résztvett Keresztessen, Emilia-majorban, Tóban, Jázován, Törökbecsén és Szerbnagyszentmiklóson tartott analfabéta-vizsgálatokon. Vallás- és közoktatásügyi miniszter Murányi Kálmán törökbecsei állami polgári iskolai tanítót hason minőségben a nagyszőlősi és Járóssy Gyula palánkai állami polgári iskolai tanítót a törökbecsei állami polgári iskolához áthelyezte. Özv. Schwemlein Miklósné szül. Eisler Anna klekai tanító özvegyének özvegyi segélypénze engedélyeztetett. A nagybecskereki és a nagykikindai községi iparos tanonciskolák részére államsegély engedélyeztetett.

Kereskedelmi ügyek.

Fuchs István kir. főmérnök jelenti:

Ugy az állami, mint a törvényhatósági közutakra a folyó évben szükséges kavicsszállítást megkezdtek. Az állami beruházási hitel terhére kiépítendő törvényhatósági közut-szakaszokon az alábbi munkálatok voltak folyamatban: A nagybecskerek—nagykikindai törvényhatósági közut 10—15 kilométer szakaszán az építési anyag kiszállítása megindult. Ugyanezen közut 19—29 kilométer szakaszán a földmunkálatok befejeztettek. Ugyanezen közut 37-4-től 44-ig terjedő szakaszán az építési anyagok kifuvarozása és az ut kőanyagának lerakása van folyamatban. Ugyancsak az anyagok szállítása és az alapkövek lerakása folyik a basahid—törökbecsei törvényhatósági közut 7—18 kilométer szakaszán. Ugyanitt már a hengerlési munkálatok is megindultak. Az ittvárnok—basahidi törvényhatósági közut 1-3—8 kilométer szakaszán szintén az anyagkifuvarozási munkálatok vannak folyamatban. A valkány—zentai törvényhatósági közut 9—19 kilométer szakaszán az anyagkifuvarozás és alaprakás indult meg. Végül a módos—ujpécsi törvényhatósági közuton az anyagok kifuvarozása van folyamatban.

szállítási, BIZOMÁNYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA : SZÁLLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindenmemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindenmemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

292—200.4

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

A törvényhatósági utalpap terhére a nagybecskerek—ittvarnoki törvényhatósági közút 1.4—7.8 kilométer szakaszán és a valkány—zentai törvényhatósági közút 22.8—25.7 kilométer szakaszán a kiegészítő kavicssterítők mellett való hengerlési munkálatok folynak.

Árvaügyek.

Dr. Mihálovics Ödön megyei árvaszéki elnök rövid jelentést terjeszt elő a megyei, a nagybecskereki városi és a nagykikindai városi árvaszékeknek március havi ügyforgalmáról.

Egészségügy.

Dr. Haidegger Lajos tiszti főorvos ezeket jelenti:

A közegészségügyi viszonyok a múlt hónapban szintén kedvezők voltak. Heveny fertőző betegségek közül bejelentettek: 28 vörheny, 8 hasihagymáz, 80 difteritisz, 126 kanyaró és 36 járványos fültömrigylob esetét; egyben megjegyzem, hogy ezen betegségek csak járványosan léptek fel. Iskolák bezárattak igen rövid időre: Hertelendyfalván difteritisz, Tomasevácson kanyaró és Macedóniában járványos fültömrigylob miatt. Sem orvostudorokban, sem okleveles bábák személyében változás nem történt.

A többi ügyek.

Ezek után az egyes referensek előterjesztették a bizottság elé utalt többi kisebb jelentőségű ügyeket, amelyeknek letárgyalása, illetve elintézése után az ülés véget ért.

Választási mozgalmak Torontálban.

Nagybecskerek, április 13.

A vármegyében folyó választási mozgalmakról szóló mai jelentésünk a következők:

A munkapárt Nagytőszegen.

Nagyőszegen f. hó 11-én a választók tömeges részvétele mellett megalakult a nagytőszegi nemzeti munkapárt. Schneider Róbert szép beszédben ismertette a párt programját és azután megválasztott elnöknek Wener János, alelnöknek Mayer Mihály, jegyzőnek Lautschlager János. Wener János elnök ezután lelkes szavakkal kitartásra és összetartásra buzdította a párttagokat és bejelentette, hogy a zombolyai választókerület hivatalos munkapárti jelöltje, Pirkner János miniszteri tanácsos, amit a gyűlés lelkes éljenzéssel tudomásul vett. Azután elnök a gyűlést a képviselőjelölt életével berekesztette.

A zombolyai kerületben.

Mint Zombolyáról jelentik, ott nagyban készülnek a nemzeti munkapárt vasárnapi alakuló ülésére, amely délelőtt 11 órakor lesz. Az alakuló ülésre a választókerület minden községéből nagyszámú küldöttség vesz részt, úgy, hogy előreláthatólag rendkívül impozáns lesz az alakuló ülés. Az alakuló ülésből kifolyólag azután nagyobb küldöttség megy Budapestre, hogy Pirkner János min. tan. állategészségügyi főfelügyelőnek a jelöltséget följárja. Pirkner jelöltségét a kerület választói nagy örömmel fogadják, mindenfelől megválasztása kétségen kívül áll.

Az ozorai kerület.

Ozorai jelentés szerint az ozorai választókerület nemzeti munkapárti jelöltjének Popovics Vazult a bupapesti Thökölyanum jeles igazgatóját igyekeznek megnyerni a választók. Popovicsnak Polittal és Musiczkyval szemben biztos győzelemre van kilátása.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggeli 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 8/5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 10-ig a kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Április 13.

Barométer süllyedő, délután 1.38 órakor: 751.4 mm. Hőmérséklet: maximum 17.1 C., minimum —0.1. Csapadék: —. Felhőzet: Cu—St. 5. Szélirány és erősség: W. 3.

Jóslat a következő 24 órára: Keleten elvélve csapadék. Éjjeli fagy. Később enyhébb.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggeli 6 óra 38 perctől másnap reggeli 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = fürtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tisztaság, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

HIREK.

— A földmivélsügyi miniszter elismerése a gazdasági tudósítóknak. A földmivélsügyi miniszter a mai napon leiratot intézett Torontál-vármegye főispánjához, a melyben közli, hogy a vármegyebeli gazdasági tudósítóknak, nevezetesen Theodorovits István számosi, Horváth Gusztáv tamásfalvai, Róna József rudnai, Román Romulusz dolovai, Klein József párdányi, Dobraszky Dezső kispakáczpusztai, Hondi János torontálterdai, Jeszenszky Ignác nagykikindai, Horváth Károly nagytőszegi, különösen pedig Doleschal Lajos lajosfalvai, Lóza János tolvadiai, Zsiross József módosi, dr. Kirchner József rudofisgnádi, Weiner Ferenc nagyteremiai, Ökrös József kiszombori, Zatkalik Károly bertelendyfalvai, Martin Fülöp sándoregyházi, Herold Mihály homoliczi, Heim Alajos glogoni, Róth Gyula franzfeldi, Hartner József perjamosi, Bassan Béla karlovai, Dömői Márton kúbekházi és Mayer János grabácsi gazdasági tudósítóknak az 1909. évben önként vállalt gazdasági tudósítói kötelezettségeiknek pontos és lekiismeretes teljesítéséért elismerését és köszönetét fejezi ki.

— Daniel Tibor báró pancsovai installációja. Mint már röviden említettük, Daniel Tibor báró, Pancsova és Versecz városok új főispánját tegnap iktatták be ünnepiesen Pancsován a főispáni székbe. A pancsovai installáción Torontál-vármegye részéről dr. Róth Gergely vezetésével Biéok Antal, Gázló János, dr. Pejov Lipót, Zsiross Imre, Zatkalik Károly, Gyertyánffy Andor, Gyertyánffy Jenő, Demkó István és Zsiross Imre vettek részt, továbbá megjelent Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgató is.

Daniel Tibor báró hétfőn este 9 órakor érkezett Verseczről Pancsovára, ahol nagy ünnepiséggel fogadták. A pályaudvaron nagy néptömeg várta ott rá. Radda Ignác dr. polgármester üdvözlő beszédére a főispán megalhangon mondott köszönetet. A bevonulás a városba impozáns volt. A hosszú kocsi sor mindkét oldalán faklyásmenet haladt. A zimonyi katonazenekar játéka mellett vonultak a város-háza elé, hol szintén óriási néptömeg üdvözölte a főispánt. Ezután a Magyar Dalkör, a Férfi dalegyüttes és az Iparos dalárda szerénadót adott a főispán tiszteletére.

A beiktató közgyűlést Radda Ignác dr. polgármester tegnap délelőtt 9 órakor nyitotta meg. A főispánt küldöttségileg meghívták, azután vezetése alatt a róm. kath. templomba, onnan a gör. kel. szerb templomba vonultak. — Fél tizenegy órakor folytatták a közgyűlést, melyen a főispán letette az esküt, melynek mintáját Szabó János főjegyző olvasta fel.

Radda polgármester tartalmas beszédben biztosította a főispánt a város községének bizalmáról és ragaszkodásáról, utána Fa István ref. lelkes magyar, Bachmann Antal német, Gadjanszky Milán dr. szerb nyelven üdvözölte a főispánt, mire Daniel Tibor báró főispán megtartotta programbeszédét, mely lényegileg azonos a Verseczen tartott beszédével.

Közgyűlés után a főispán a küldöttségeket fogadta, mialatt a tisztikar térzenét rendezett a főispán tiszteletére. Délután 2 órakor bankett volt a Trombitáshoz címzett szállóban. A főispán a királyt élte. Utána Wittigschlager Rudolf dr., Karner János és Zsivanyovics Mihály a főispánt dr. Scitinszky a kormányt, Szabó főjegyző a vendégeket és Graf János a főispán atyját köszöntötte fel.

— A torontáli analfabéta tanfolyamok. Mint ismeretes a Torontál-vármegyei Közművelődési Egyesület, az Országos Közművelődési Tanácsal együttesen a lefolyt tél folyamán a vármegye különböző községeiben tanfolyamokat rendezett a felnőtt analfabéták számára. A közművelődési egyesület a vármegye lelkes tanfelügyelőjének segítségével 81 községben indította meg a szervezési munkát és 35 községben sikerült is megszervezni a tanfolyamokat. Bár a tanfolyamok szervezése nagy nehézséggel járt, mert sokakat részint családtagjaik, részint társaik gunyolódása és lebeszélése visszatartott a tanfolyamokon való részvételtől mégis 925 analfabéta hallgatót sikerült a tanfolyamokra összehozni. A tanfolyamokat mostanában fejezték be rendszeres vizsgákkal s a hallgatók közül 354-en vizsgáztak le sikeresen a magyar írás és olvasásból, továbbá a számolásból, vagyis Torontál-vármegyében az idén 354-el kevesedett a felnőtt analfabéták száma. Grázló János kir. tanfelügyelő külön részletes jelentést és kimutatást is terjesztett az országos közművelődési tanács elé az analfabéta tanfolyamokról s ebben kiemeli, hogy a tanfolyamok szervezése körül Cserei Gyula kir. segéd-tanfeligyelő fáradozott és fejtett ki kiváló tevő-

kenységet s nem mint fontos társadalmi akciót szeretettel, fáradhatlan buzgósággal és körültekintéssel karolta föl a kérdést és igyekezett sikerre juttatni.

— Esküvő. Tegnap számunkban sajtóhírből folytán azt közöltük, hogy Tabak Ferenc tartalékos honvédhadnagy f. hó 26-án tartja esküvőjét Szilágyi Gyula kir. tan. helyettes pénzügyigazgató bájós leányával, Rózikával. Helyreigazításképpen most közöljük, hogy az esküvő nem 26-ikán, hanem most szombaton, 16-ikán délelőtt fél 12 órakor lesz a nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban.

— Katonai lakbérpuhatolás. A katonai hatóság részéről elrendelt lakbérpuhatolási értekezletek Nagybecskereken is megkezdődtek már s folyó hó 11-ike óta folynak a vármegyeháza alispáni kistermében. Az értekezletre kiküldött bizottság ülésén a vármegye képviselője Szilágyi Albert megyei aljegyző, aki egyszerűsmind az értekezletek elnöke is. Az értekezleten részt vesznek még: Németh Szilárd pénzügytitkár a pénzügyigazgatóság képviselőjében, Hausladon Mátyás főszámvevő és Naszke Károly városigazda Nagybecskerek város képviselőjében, Fabinyi Lajos hadbíró s II. honvédkerület képviselőjében, Haller Károly hadbíró s 7-ik hadtest részéről, míg a közös hadsereg részéről Pokorny alezredes és Bartek százados, a honvédség részéről pedig Nagy Sándor főhadnagy vesz részt az értekezleten, melyeket holnap fejeznek be.

Övjük meg gyermekeinket a gyomor és bélhuruttól! Ez alattomos betegség oly sok gyermek életét rövidíti meg, hogy alig találunk hozzá hasonló veszedelmet. Minden anya kötelessége tehát, hogy gyermekének már a legelsőbb gyomorrontásnál is 2—3 évökánálgyi Ferenc József keserűvizet adjon. Ez a legenyhébb tiszta természetes hashajtó, melyet a gyermekorvosok mindig ajánlanak. Óvakodjunk értéktelen utáztatoktól. 42(20)—1.1

— A kultúregyesület vidéki szabad liceumai-ból. A kultúregyesület törökbecsei szabad liceuma múlt vasárnap délelőtt tartotta záróünnepét. A zsufozásig megtelt teremben nagy és intelligens közönség élvezte végig a szép műsort, melynek első pontjaképpen Haydn 2. symphonáját játszották négy kézre Makk Honka és dr. Könczöl József elő precizitással. Azután dr. Könczöl József tartott felolvasást az ibolyáról és rózsáról, a virágok szeretetére, ápolására buzdítva a hallgatóságot. Majd Makk Mariska lépett az emelvényre s nagy hatással szavalt a Várady Antalnak „A magyar dal” című költeményét. A zugó tapsra még egy meghatározó költeményt adott elő. Azután az áll. polgári iskola növendékeinek éneke következett, végül pedig Ambrus Arthur plébános mondott szép záróbeszédet.

A torontálmezei magyar közművelődési egyesület kebelében működő nagykikindai szabad liceumában vasárnap Krizsán Gyula főgimn. tanár tartott szép előadást Fiuméről, veitett képek kíséretében. Az előadás címe: Fiume. Az előadás előtt Salgay Emma zongorázott, előadás után pedig zongorakísérettel Frey András énekelt élénk tetszés mellett.

— Ünnepekt kórházigazgató. egykikindai írják: Dr. Walovics Gyula nagykikindai kórházi igazgató főorvost tegnap Gyula napja alkalmából meleg ünneplésben részesítették a kórház tisztviselői és más alkalmazottai. A kórház tisztviselői és alkalmazottai nevében Obrincsik Frigyes gondnok és Paul János ellenőr adtak kifejezést tiszteletüknek és nagybecskereki községnek, szép szavakkal emlékeztek meg igazgatójuk jóindulatú állandó támogatásáról s kértek azt továbbra is, amit az ünnepekt meghatva köszönt meg.

— A szerb kongresszusi kiküldött jelölése Nagybecskereken. A nemzeti munkapártihoz csatlakozó nagybecskereki szerbek, akik mintegy háromszázan részt vettek tegnap délelőtt a munkapárt jelölő gyűlésén, a jelölő gyűlés lefolyása után a kaszinóban Krsztics János ügyvéd városunk nyugalmazott polgármesterének elnöklésével értekezletet tartottak, amelyn elhatározták, hogy a szerb radikális párt jelöljével szemben a maguk részéről egyhangúlag dr. Gyorgyevics Milos ügyvédet jelölik a karlocai gör. kel. szerb egyházi kongresszusi tagságra.

— Köszönet. A nagybecskereki rk. árva-háznak a Torontáli cipőgyár tulajdonosaitól 31 korona adomány érkezett. A nemesszivő adományért e helyütt mond hálás köszönetet az árvaházegylet elnöksége.

— A pancsovai Magyar Társaság közgyűlése. Mint Pancsováról jelentik, a Pancsovai Magyar Társaság közgyűlést tartott, melyen a volt elnöknek, székelykevei Christian Antalnak lemondását tudomásul vették és elnöké Milassin Kálmán drt választották meg. A közgyűlés az egylet és a pancsovai magyarság körül szerzett érdemeik elismeréséül Chris-

tián Antalt és Fodor József alelnököt tiszteletbeli elnökké választották meg.

Eladott hitbizományi birtok. A Fesztetich Andor gróf tulajdonát képező szelestei uradalmat, amely eddig hitbizományi birtok volt, a király beleegyezésével megvette Baich Milán báró torontálmegyei nagybirtokos két millió koronáért. A vételár nagyrészt fedezi Fesztetich gróf tartozását, a melynek kifizetése után a másik hitbizományi birtoka nagyobb terhektől szabadul meg.

A csatádi országos vásár. Az idei országos vásárt Csatádon május hó 1-én vasárnap fogják megtartani. A vásár különösen ajánlható a lókereskedők figyelmébe.

Talált kendő. Tegnap este a Rózsa-szálloda előtt egy értékebb női selyem kendőt találtak, amelyet a tulajdonos igazolás mellett a rendőrségen átvehet.

Sertésvész Nagybecskereken. Nagybecskereken a kültelek egyik disznóhizlaldájában szórványos jellegű sertésvést konstatáltak. A város polgármestere a hizlaldára nézve szigorú vesztégzárat rendelt el.

Színház.

Színházi hetiműsor.

Szerda: „Az ördög.” (Vígjáték.)
Csütörtök: „Rab Mátyás.” (Operette.)
Péntek: „A kuruzsló.” (Színműjajdonság.)
Szombat: „Trenk báró.” (Operettjajdonság.)
Vasárnap délután: „A dollárkirálynő.” (Operette.) — Este „Trenk báró.” (Operette.)

Az aranyember. Jókai romantikus drámája még mindig vonz közönséget s tegnapi előadására is majdnem egészen megtelt a színház. A darab egyuttal alkalmul szolgált arra, hogy bemutatkozzék a drámai hősnőnek kiszemelt Kovács Margit, aki Timsa szerepében lépett föl. A kisszöny rokonszenves megjelenésű s intelligens művésznő s bár tegnapi bemutatkozásából végleges ítéletet még nem lehet alkotni felőle, de úgy látjuk, hogy hiányzanak belőle azok a kvalitások, a melyeket drámai hősnőtől megkíván a közönség. Orgánuma gyöngye s nincs kellő drámai ereje. Lehet azonban, hogy csak tegnapi szerepében nem tudta képességeit megfelelően érvényesíteni. Néhány szerepben még mindenesetre látni kellene, hogy véglegesen itélni lehessen róla. A tegnapi előadás különben sem tartozott a legjobbak közé, de egyes szereplők így Gózon Béla Harasztii Vilma, Polgár Károly, Niczkiné, H. Lévai Berta jók voltak. Solymosi Brazovicsból karrikaturát csinált s jó volna, ha már teljesen leszokna arról, hogy a karzatnak játszik. Sárvári Nusi már meglatáztott, hogy hiányzik mellőle az inspiráló Márkus Emilia.

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.
Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Külföldi igazgatóság: EPERJES.

Kapható Nagybecskereken: Ros'a Béla, Fendler József fűszerkereskedésben, továbbá minden jobbírű fűszerkereskedésben.

TÁVIRATOK

A helyzet.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A politikai köröket még mindig élénken foglalkoztatja a Justh-párt vasárnapi legujabb kudarca egyik főfeszükben, Félegyházán. Általánosan következtetik ebből, hogy Justhék rendbontó politikájukkal egyre jobban veszítik a talajt az országban. A Justh-párt ugyan az első napon kereken tagadta, hogy megszalasztották egyik vezérüket, Hollót és társait Félegyházáról, de ma már a legkülönbözőbb forrásokból érkező jelentések igazolják, hogy Hollót és társait a választóközönség tulnyomó többsége szalasztotta meg. Egyébként a politikának

eseménye ma sincs, mindössze a két új földmivelésügyi államtitkár kinevezését lehet kiemelni.

A király Budapesten.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint politikai körökben beszélnek, a király hír szerint június 23-ikán Budapestre érkezik és személyesen fogja megnyitni trónbeszéddel az új országgyűlést.

A miniszterelnök állapota.

Budapest, április 13. (A „Torontál” ered. távirata.) K h u e n - H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök egészségügyi állapota ma is javult s remélik, hogy egy-két napi pihenés után egészsége teljesen helyreáll.

Az új földmivelési államtitkárok.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli K a z y József min. tanácsosnak földmivelésügyi államtitkárrá való kinevezését. Ugyancsak ma közli a hivatalos lap, hogy a király dr. Bartók József földmivelésügyi miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jelleget adományozta.

Az új kereskedelmi államtitkárok ünneplése.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kereskedelmi miniszterium és az alája rendelt hivatalok tisztviselői tegnap este fényes lakomát rendeztek a kereskedelmi miniszterium új államtitkárainak, Kálmán Gusztávnak és Steina Józsefnek tiszteletére. A lakomán részt vett Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter is és a tisztviselők lelkesen ünnepelték az új államtitkárokat.

A nemzeti munkapárt jelöltjei.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nemzeti munkapárt köréből jelentik, hogy Jeszenszky Sándor miniszterelnökségi államtitkár nagy körültekintéssel dolgozik a nemzeti munkapárti jelöltek listájának összeállításán. A jelentés azt mondja, hogy a munkapárt az összes választókerületekben állít jelöltet.

A Kossuth-párt köréből.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Kossuth-párt köréből jelentik, hogy Kossuth Ferenc volt keresz. miniszter egészsége már helyreállt s tegnap meg is jelent a pártkörben. Kossuth Ferenc huzamosabb ideig beszélgetett is a pártkörben megjelent tagokkal s annak a reményének adott kifejezést, hogy a koalíció a választások után megtisztulva új életre fog kelni.

Kereskedelmi szerződésünk Romániával.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, a Romániával kötendő kereskedelmi szerződésünket a magyar és az osztrák kormány közös megállapodásával e hó 23-án rendeleti uton fogják életbe léptetni.

Roosevelt Bécsben.

Budapest, április 13. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Roosevelt Tivadar, az Egyesült-Államok volt elnöke pénteken reggel érkezik Velenczéből Bécsbe. Roosevelt kíséretében lesz fia, Vermitt, Mr. Abbott, a new-yorki „Ontlvok” című folyóirat szerkesztője, amely folyóiratnak Roosevelt a munkatársa, továbbá Mr. O'Langhin, Roosevelt magántitkára, nemkülönben több angol és amerikai lap munkatársa is.

Az albániai forrongás.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Szalonikiból sürgönyzik, Torghut Shekhet pasa jelentése szerint a forrongó Albániában eddig 24 zászlóalj török katonaság, néhány üteg tüzérség és egy gépfegyver-osztály van, továbbá 3 zászlóalj katonaság pedig már utban van Konstantinápoly felől, amely követni fogja a többi zászlóaljakat Észak-Albániába, ahol a felkelők még mindig erősen tartják elfoglalt pozícióikat.

Határidő-üzenet.

Budapest, április 13. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:
Buza (áprilisra) 26.50 — —
Buza (májusra) 26. — — —
Buza (októberre) 21.78 — —
Rozs (áprilisra) 16.66 — —
Zab (áprilisra) 14.30 — —
Tengeri (májusra) 11.82 — —

Bérlet 18. sz. VÁROSI SZÍNHÁZ. Előadás 23.

Nagybecskerek, 1910. évi április hó 13-án:

A Z Ö R D Ö G.

Vigjáték 3 felvonásban. — Irta: Molnár Ferenc.

Személyek:

László — — — — —	Solymosi Sándor
Jolán — — — — —	Kovács Margit
János — — — — —	Gózon Béla
Az ördög — — — — —	Remete Géza
Elza — — — — —	Harasztii Vilma
Selyem Czinka — — — — —	Sárvári Nusi
András — — — — —	Vajda Lajos

Holnap, csütörtökön, április 14-én:

R A B M Á T Y Á S.

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyilttér.

(A rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen testvérbátyám

id. Feletár Béla

gyógyszerész elhunytá alkalmából különféle módon kifejezett tömeges szives részvételükkel segítettek bennünket ért sulyos, mély fájdalomaink elviselésében. Kiknél elnézésből netán külön köszönetünk elmaradt, e helyen ugy a család, mint magam nevében leghálásabb köszönetünket nyilvánítjuk.

Feletár Nándor.

306—11

A. 302., 303/241. ex. 1910. sz.

Ajánlati hirdetés.

A bókai gör. kel. szerb egyházközség részére végzendő templomtatarozás körüli és 5390 kor. 82 fill. költséggel előirányzott kömüves, ács, bádogos, cserépfedő, asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkák elvállalása iránt folyó évi április 24-ik napján írásbeli ajánlati tárgyalás lesz megtartva.

Részletes költségvetés, terv és szerződési minta a bókai gör. kel. szerb egyházközség előljáróságánál betekinthező. Ugyanott befizetendő az előirányzott összeg 10%-a bánatpénz gyanánt.

Bóka, 1910. évi április hó 3-án.

A bókai gör. kel. szerb egyházközség előljárósága.

302—3.2

Eladó tenyészbika.

Csanádi káptalanság uradalmában

4 drb kiváló szép, 2 éves, hágóképes

magyarfaj tenyészbika eladó.

A bikák bármikor megtekinthetők és ha az uradalmi tiszttség előre értesítve lesz, a vevőket kocsival várja Temesság vasúti állomáson.

Gröftner Viktor,

uradalmi főtitkár, Temesság (Temesvárm.).

396—3.1

